

5. Конституція України, прийнята на 5-й сесії ВР України 28 черв. 1996 р. за № 254к/96-ВР. Тлумачення від 15 берез. 2016 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. Ред. від 25 черв. 2016 р./ВР України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.

7. Blatter J. Beyond Hierarchies and Networks: Institutional Logics and Change in Transboundary Spaces//Governance: An International Journal of Policy, Administration and Institutions, 2003. Vol. 16, № 4. P. 503–526.

8. Saarelainen T. Managing local networks : impacts of network management on the implementation of new public management and citizen participation//Rovaniemi. University of Lapland, 2003. 294 p.

9. Saarelainen T., Komulainen I. Community governance in rural Finland: the network management of the Yläkemijoki Area Committee. In: Bovaird, Löfler & Parrado-Diez: Developing local governance networks in Europe, 2002.

10. Kettunen P. et al. Network governance at regional and local level in Finland. Center for Democratic Network Governance: Roskilde University. Working Paper 2007:7 URL: http://www.academia.edu/26037358/Network_Governance_at_Regional_and_Local_Level_in_Finland.

Надійшла до редакції 31.10.2016 р.

УДК 338.2

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

Яроменко Ю. О.,

*к. е. н., доцент кафедри економіки підприємства та менеджменту,
Академія праці, соціальних відносин і туризму,
м. Київ*

Проведено аналіз підходів до стратегічного планування сталого розвитку агропромислового сектора. Доведено пріоритетність економічного розвитку саме сільських територій у країнах Європейського Союзу, розкрито джерела фінансування сільського господарства. Акцентовано, що за сьогоднішніх умов господарювання європейські країни переходять від стратегії субсидування до стратегії виділення грантів на конкретні програми розвитку сільськогосподарських виробників.

Ключові слова: сталий розвиток, стратегія, стратегічне планування, соціальна політика.

Yarmolenko Yu. O.,

PhD in Economics,

*Associate Professor of Business Economics and Management Department
of the Academy of Labor, Social Affairs and Tourism, Kyiv*

BASIC APPROACHES TO STRATEGIC PLANNING FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF AGRICULTURE IN UKRAINE AND EUROPEAN EXPERIENCE

It's carried out the analysis of approaches to strategic planning of sustainable development of the agricultural sector. It's proved priority of economic development of rural areas in the European Union, it's disclosed the sources of agriculture financing. It's pointed that in today's economic conditions, European countries are moving from subsidy strategy to grants strategy for specific programmes of agricultural producers.

Key words: sustainable development, strategy, strategic planning, social policy.

Сьогодні широкого визнання набула концепція сталого розвитку, суть якої полягає в системі взаємоузгоджених управлінських заходів за економічними, соціальними та екологічними (природоохоронними) характеристиками, що спрямовані на формування суспільних відносин на засадах довіри, солідарності, рівності поколінь, безпечного навколишнього середовища. При цьому його основою є невід'ємні права людини на життя та повноцінний розвиток. Особливої важливості ці питання набувають для розвитку сільських територій України, де рівень життя населення значно гірший, ніж міського.

З огляду на загальносвітові тенденції збільшення важливості аграрного сектора в умовах світової продовольчої безпеки сьогодні концепція сільського розвитку є набагато ширшою порівняно з концепцією розвитку аграрного сектора, який є важливою складовою в розвитку сільських територій. [5]. Необхідною умовою успішного втілення в життя концепції сталого розвитку є розроблення стратегічного планування, яке потребує постійного вдосконалення. З цієї точки зору доречним є використання досвіду розвинених країн світу. Запозичення досвіду розвинених країн дозволить наблизити національну політику з розбудови сільської місцевості до світових норм, що має бути стратегічним завданням економічної політики нашої держави.

Вагомий внесок у вивчення теоретичних положень стратегічного планування та дослідження проблем розвитку сільських територій зробили відомі вчені-економісти. Дослідження Л. Хомич свідчать про те, що стратегічне планування розвитку території сьогодні є одним із найбільш перспективних та ефективних механізмів реалізації довгострокової регіональної політики в умовах посилення самоорганізації територіальних громад різних рівнів [11, с. 142]. За думкою В. Збарського, вчені-економісти займаються проблемами сталого розвитку сільських територій з чотирьох причин:

- втома людей у багатьох країнах від надто високо урбанізованої цивілізації та зростання престижу сільського способу життя як альтернативи міському;
- розуміння того, що без стійкого розвитку сільських територій неможливий прогрес і гармонійний розвиток суспільства в цілому;
- посилювана криза сільського життя, перетворення сільських регіонів на зони бідності та соціального неблагополуччя;
- неефективність, а підчас і неможливість використання на селі механізмів розвитку, придатних для міських спільнот [2, с. 129].

Із досліджень В. Ткачука та Н. Куцмуса виходить, що на сьогодні державна підтримка розвитку сільських територій концентрується переважно навколо державного пільгового кредитування індивідуальних сільських забудовників, реформування та розвитку комунального господарства в сільській місцевості, інвестування в заклади охорони здоров'я, газифікацію, дороги, і основою виходу з кризи на селі повинні стати заходи, спрямовані на формування належного рівня доходів як основи для створення якісних умов життя сільського населення [9, с. 125].

Вивченню європейського досвіду сталого розвитку сільських територій, у т. ч. й АПК, та його стратегічного планування також присвячено багато досліджень [1; 4–8; 10], що свідчить про важливість цього питання для України.

Метою статті є розкриття основних підходів до стратегічного планування сталого розвитку агропромислового сектора, аналіз європейського досвіду та можливості його імплементації для України.

В економічно розвинених європейських країнах сформовано систему стратегічного планування, що визначає засади сталого розвитку та власні шляхи переходу до моделі «зеленої економіки». Значущість сталого розвитку в сучасних умовах розвитку підтвердила Конференція ООН зі сталого розвитку «Ріо+20», яка стала найбільш видатною міжнародною подією десятиліття. Саме ця конференція надала потужного імпульсу вирішенню практичних питань реалізації стратегій сталого розвитку, розроблених на наднаціональному та національному рівнях. Найважливішими з цих питань є посилення інтеграції трьох складових сталого розвитку (економіки, екології та соціального розвитку), удосконалення методів вимірювання добробуту та прогресу, зміна моделі розвитку в бік «зеленої економіки». Підсумковим документом конференції «Майбутнє, якого ми прагнемо» визнано, що запровадження засад «зеленої економіки» підвищить спроможність країн раціонально використовувати природні ресурси з меншими наслідками для довкілля, стимулюватиме стале зростання на засадах справедливості та створення робочих місць [3]. Підходи до стратегічного планування сталого розвитку у країнах Європейського Союзу постійно вдосконалюються.

Відповідно до підсумкового документа саміту «Порядку денного розвитку на XXI століття» такими країнами, як Великобританія, Ірландія, Фінляндія, ще на початку 90-х рр. були розроблені стратегії сталого розвитку. Наприкінці 90-х рр. XX ст. також були розроблені стратегії Бельгією Швейцарією, Люксембургом, які окреслили концептуальні напрями подальших дій зі сталого розвитку. У березні 2000 р. на засіданні Ради ЄС у Лісабоні глави держав та урядів ЄС визначили стратегічною метою «перетворення ЄС на найбільш конкурентоспроможну та динамічну у світі економіку, що будується на знаннях та здатна забезпечити стале економічне зростання, створення робочих місць кращої якості та підвищити рівень соціальної згуртованості» [5]. Ця стратегія розвитку, що була затверджена лідерами країн ЄС у 2000 р., передбачала подальший розвиток ЄС за трьома напрямками: економічний (покращання координації макроекономічної політики, економічна реформа та розбудова внутрішнього ринку, адаптування до змін в інформаційному суспільстві, інвестування в дослідження та розробки, створення європейського простору для досліджень, усунення бар'єрів для бізнесу, створення інтегрованих фінансових ринків); соціальний (активна політика зайнятості, модернізація європейської соціальної моделі шляхом інвестування в людський капітал та боротьби з соціальним відторгненням); екологічний, що визначає шляхи забезпечення сталого розвитку та якості життя населення, який було додано на засіданні Ради ЄС у Гьотеборзі у 2001 р. На цьому засіданні було запропоновано державам – членам ЄС «розробити свої власні національні стратегії сталого розвитку», що стало новим поштовхом для стратегічного планування сталого розвитку в європейських країнах. Наприкінці 2002 р. більшістю держав – членів ЄС було затверджено стратегії сталого розвитку до Всесвітнього саміту зі сталого розвитку в Йоганнесбурзі. У 2001 р. було розроблено першу Стратегію сталого розвитку ЄС з метою «розбудови загальноєвропейських політичних рамок для забезпечення сталого розвитку, тобто з метою задоволення потреб нинішнього покоління без шкоди для можливості майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби». Стратегія визначала пріоритетні напрями в економічній, соціальній та екологічній сферах та глобальному управлінні в їхньому тісному взаємозв'язку. Стратегією були визнані міжнародні зобов'язання ЄС щодо сталого розвитку, різні аспекти якого також мали підтримуватись за межами ЄС [5].

Основними принципами стратегії було:

- заохочення та захист основних прав людини;
- солідарність між поколіннями;
- відкритість та розвиток громадянського демократичного суспільства;
- залучення громадян, участь підприємств і соціальних партнерів;
- узгодженість політики та управління, політика інтеграції;
- використання сучасних знань тощо.

У 2006 р. країни ЄС офіційно затвердили “Оновлену стратегію сталого розвитку ЄС”, якою був визначений загальний вектор змін на рівні планування як для ЄС у цілому, так і для держав – членів союзу [6]. На національному рівні у країнах ЄС розроблено та упроваджено низку стратегій сталого розвитку. Після затвердження оновленої стратегії сталого розвитку ЄС у 2006 р. у більшості країн ЄС відбувається процес осучаснення стратегій за трьома основними вимірами сталого розвитку: економічним, соціальним та екологічним, що продовжується і нині. У 2010 р. було схвалено нову європейську стратегію розвитку – “Європа 2020: стратегія розумного, сталого та інклюзивного зростання”, якою визначені напрями якісних змін економічного зростання: розумне зростання (інтелектуалізація економічного розвитку, дослідження та інновації); стале зростання (екологізація економічного розвитку, доцільне використання ресурсів); інклюзивне зростання (соціалізація економічного розвитку, підвищення рівня зайнятості населення, досягнення соціальної та територіальної злагоди). Ця стратегія передбачає таке: працевлаштування 75 % населення віком від 20 до 64 років; інвестування в дослідження та розробки 3 % ВВП ЄС; зниження забруднення навколишнього середовища на 30 %; зменшення частки учнів, які залишили школи, до 10 %, не менше 40 % молоді має здобути вищу освіту; скорочення на 20 млн осіб кількості людей, які опинилися за межею бідності [2]. Стратегією також визначені шляхи розв’язання спільних європейських проблем, а саме: брак природних ресурсів, зміна клімату, старіння націй. Стратегія розкриває європейську соціально-економічну концепцію розвитку у XXI ст. На основі цієї стратегії, враховуючи свої конкретні ситуації, держави – члени ЄС трансформують спільні цілі ЄС у свої національні стратегії реформ [Там само].

Сільське населення становить 45–61 % мешканців понад 75 % всієї території Європи. Враховуючи ці аспекти, у країнах Європи постало питання упровадження комплексних програм економічного розвитку сільських територій, невід’ємною частиною яких є агропромисловий комплекс. Пріоритетного значення концепції стійкого економічного розвитку саме сільської території надала Європейська конференція з економічного розвитку сільських територій. Першим положенням цієї конференції стало розгорнуте визначення стійкого економічного розвитку сільських територій. Його мета – переорієнтувати в зворотний бік сільську еміграцію, боротьба з бідністю, розширення зайнятості населення, забезпечення рівності, можливостей і задоволення потреб населення, покращання якості життя, створення можливостей для розвитку особистості, підвищення сільського добробуту. Повинно бути досягнуто більш справедливого балансу бюджетних витрат, капіталовкладень в інфраструктуру між міськими і сільськими територіями, збільшення фінансування програм економічного розвитку сільських територій [1].

В Європейському Союзі стійкий економічний розвиток сільських територій є пріоритетним у регіональній політиці. Пріоритетність економічного розвитку сільських територій у країнах ЄС підтверджує те, що з бюджету виділяється щорічно

понад 30 млрд євро на структурні економічні перетворення для слабо розвинених регіонів [1].

В Європі політика стійкого економічного розвитку сільських територій тісно пов'язана та узгоджується з політикою просторового розвитку країн Ради Європи, що засновані на основі таких принципів сталого економічного розвитку:

- просування територіального об'єднання через збалансований економічний розвиток областей та покращання конкурентоспроможності;
- перспективний розвиток, вироблене урбаністичними засобами і покращення відносин між містом і селом;
- просування рівних умов просторової доступності [12].

В Україні більшість інвестицій у сільське господарство надходить із недержавних джерел, питома вага яких у загальних обсягах інвестицій в основний капітал галузі становить 95–97%. Частка коштів державних (3–4%) і комунальних (менше 1%) підприємств незначна і потребує збільшення до рівня, що забезпечуватиме виконання державних завдань із підтримки та регулювання інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки та сільській місцевості [4]. Економічний розвиток сільських територій ЄС базується на багатофункціональному сільському господарстві, фермах сімейного типу та захисті товаровиробників. Характерними заходами політики ЄС щодо стабілізації економіки сільських територій є політика цін (прямі закупівельні ціни на сільськогосподарську продукцію, інтервенційні закупівлі), компенсація витрат фермерам (експортні субсидії, компенсація витрат з утрати врожаю з об'єктивних причин, страхування доходів тощо). Для прикладу, у Німеччині та Польщі сукупні обсяги дотацій фермерам з національних бюджетів і Європейського співтовариства склали в останні роки, відповідно, 320 і 300 євро на гектар, тоді як в Україні – лише 70 грн [4]. Проте на даний час європейські країни переходять від стратегії субсидування до стратегії виділення грантів на конкретні програми розвитку сільськогосподарських виробників.

У процесі формування комплексної програми економічного розвитку сільських територій у країнах Європи склалося чотири програми союзних ініціатив, які, на відміну від розглянутих цілей, що мають для регіонів вирівнювальне значення, вирішують завдання розроблення й адаптації нових методів для використання в рамках політики економічного розвитку регіонів європейських країн: INTERREG – Європейська програма міжрегіональної та транснаціональної співпраці (бюджет 4,875 млрд євро); AQUAL – програма боротьби з дискримінацією і нерівністю на ринку праці (бюджет 2,847 млрд євро); URBAN – програма економічної реабілітації кризових міст з метою переходу до стійкого економічного розвитку (бюджет 4,7 млрд євро); LIDER+ – підтримка спільних проектів у сільських регіонах, які ініціюють активну участь на місцевому рівні (бюджет 2,02 млрд євро). Мета цієї програми полягає у підтримці та орієнтації дійових осіб у сільськогосподарській місцевості на довгострокове використання потенціалу територій, а також у введенні інтегрованих, високоякісних і спрямованих на мультиплікацію стратегій стійкого економічного розвитку [7].

До основних напрямів реалізації програми LIDER + відносяться:

1. Підтримка територіально орієнтованих інтегрованих стратегій розвитку та основ залучення населення та інтеграції. При цьому пріоритетні напрями такі: підтримка локальних виробників, створення доданої вартості для місцевої продукції; покращання рівня якості життя на селі; залучення інформаційних технологій в сільській території.

2. Підтримка спільної роботи між сільськими регіонами: районна, міжрайонна та міжнародна співпраця.

3. Об'єднання всіх сільських районів [12].

Основною альтернативною моделлю суспільного поступу України, як і всього світу, є також концепція стійкого розвитку. В економіці України помітно окреслюються такі самі тенденції, як і в решті країн світу: глобалізація, випереджальний розвиток сфери послуг, збільшення інтелектуальної складової виробництва, інформатизація, вичерпування традиційних джерел економічного зростання. Наслідки соціально-економічних реформ свідчать, що в складних економічних умовах, особливо у кризових ситуаціях, відносні переваги мають ті регіони світу, які використовують адекватні методи та інструменти управління економічними, екологічними та соціально-інституціональними складовими сталого розвитку.

Базуючись на основних цілях, декларованих ООН, в Україні під керівництвом Ю. Костенка та Б. Патона було розроблено концепцію сталого розвитку, у якій зазначено, що Україна може забезпечити сталий розвиток тільки шляхом ефективного використання всіх видів ресурсів, структурно-технологічної реструктуризації виробництва, використання творчого потенціалу всіх членів суспільства для розбудови і процвітання держави. Ця концепція ґрунтується на реальних соціально-економічних, природних, географічних, екологічних та геополітичних передумовах країни. Стратегічні інтереси сталого розвитку будь-якої країни полягають саме в забезпеченні стабільного соціально-економічного зростання з урахуванням сприятливого стану навколишнього середовища і раціонального використання, охорони та відтворення природно-ресурсного потенціалу. Виходячи з відповідних передумов, концепція сталого розвитку України забезпечується за допомогою цілеспрямованої політики, що включає державний, регіональний, місцевий рівні. Ключовими завданнями сталого розвитку в Україні є здійснення принципово нової структурної політики, нарощування власного продовольчого потенціалу, подолання енергетичної кризи, формування ефективної еколого-економічної політики держави. Перехід України до сталого розвитку передбачає такі етапи:

1) подолання еколого-економічної кризи, макроекономічна стабілізація, формування передумов для підвищення рівня життя населення, збалансування виробництва і споживання(перехідний);

2) вирішення завдань структурної перебудови економіки держави, розв'язання паливно-енергетичної проблеми, демократизація суспільства, забезпечення високої якості життя, збалансоване використання природно-ресурсного потенціалу;

3) забезпечення сталого розвитку на базі нових секторів економіки, створення екологічно чистих виробництв, а також глобальної системи екологічної безпеки та фундаменту ноосферного розвитку. Аналіз економічної ситуації в країні, зокрема в сільському господарстві, свідчить про те, що Україна перебуває на першому етапі шляху до сталого розвитку.

Поточна ж ситуація в Україні вимагає нових підходів до проведення реформ і формування політики. В Україні розроблено Єдину комплексну стратегію розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015–2020 рр. Стратегія визначає план розвитку аграрного сектора України та сільських територій на період 2015–2020 рр. Вона побудована на чинних стратегічних документах, зокрема Стратегії сталого розвитку “Україна-2020” і Коаліційній угоді 2014 р., визначає довгострокову концепцію розвитку сільського господарства і сільських територій, надає базу

для стабільної, передбачуваної та прозорої правової системи, спрямованої на покращання ділового клімату, протидію корупції та стимулювання інвестицій для модернізації сільськогосподарського сектора. Вона також надає підґрунтя для проведення інституціональної реформи, що необхідна для її ефективного контролю і реалізації. Стратегія пропонує збалансований підхід до посилення конкурентоспроможності сільськогосподарського сектора і збільшення експорту, намагаючись, водночас, забезпечити рівномірний розподіл наявних переваг, зокрема за рахунок сприяння розвитку сільських територій, покращання якості життя в найбідніших регіонах та збереження природних ресурсів і довкілля. На основі цієї Стратегії розробляються стратегії розвитку сільського господарства й сільських територій окремих регіонів України.

Незважаючи на те, що в Україні з проблем стратегічного планування в аграрному секторі існує багато досліджень і публікацій, розроблено чимало нормативно-правових актів, вони не до кінця відповідають реаліям України, яка сьогодні перебуває в умовах суттєвої непередбачуваності й невизначеності, не враховують розвиток геоекономічної ситуації навколо України, тенденції та зміни, що відбуваються, вплив світових глобалізаційних процесів і пов'язаних із цим викликів і небезпек, а також загроз національному аграрному ринку та можливостей країни відносно реагування на ці загрози. Стратегія планування сталого розвитку АПК повинна становити собою довгострокову програму розвитку, що має враховувати особливості розвитку аграрного сектора, зовнішньоекономічних умов та за допомогою управлінських рішень забезпечувати досягнення очікуваних результатів. Крім того, на нашу думку, на сьогодні однією з проблем на шляху реалізації принципів сталого розвитку в Україні є слабкий контроль над виконанням програм сталого розвитку та відсутність законодавчо закріплених державних інститутів, які б опікувались питаннями сталого розвитку як України в цілому, так і окремих галузей і територій. На жаль, на сьогодні також відсутні обґрунтовані кількісні критерії, що дозволяють вимірювати ступінь стійкості як розвитку країн, так і окремих регіонів, територій та секторів економіки [10].

Агропромисловий комплекс, як жоден інший сектор економіки, тісно пов'язано з природними ресурсами і навколишнім природним середовищем, тому, на наш погляд, стратегія забезпечення ресурсно-екологічної безпеки аграрного виробництва повинна орієнтувати товаровиробника на природно-ресурсну економію та мінімізацію антропогенних навантажень на довкілля. Таке стратегічне планування передбачає формування стратегічних параметрів раціонального використання й охорони природних ресурсів та розвитку АПК на засадах сталості.

Список використаних джерел

1. Використання європейського досвіду розвитку сільських територій. URL: toulib.net/stalti_others/shaptala.htm.
2. Збарський В. К. Сталий розвиток сільських територій: проблеми і перспективи//Економіка АПК. 2010. № 11. С. 129–136; Колесников В. І. Світовий досвід розвитку сільських територій// Ефективна економіка: електрон. наук. фахове вид. 2014. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2956>.
3. Рио+20. Будущее, которого мы хотим: конференция ООН по устойчивому развитию. URL: <http://www.un.org/ru/sustainablefuture/>.
4. Краєвська Г. О. Досвід ЄС з розвитку сільських територій корисний для України//Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України. URL: <http://www.conf.inem.lviv.ua/thesis/s1/Kraevska.pdf>.

5. Офіційний сайт Європейської Комісії. URL: <http://ec.europa.eu/environment/eussd/>.
6. Офіційний сайт Європейського парламенту. URL: http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2001/com2001_0264en01.pdf.
7. Програма дій "Порядок денний на XXI століття" [пер. з англ.]/ухв. Конференцію ООН з навколишнього середовища і розвитку в Ріо-де-Жанейро (Саміт «Планета Земля», 1992 р.). 2-ге вид. Київ: Інтелсфера, 2000. 360 с.
8. European Commission. Europe 2020. URL: http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm.
9. Ткачук В. І., Куцмус Н. М. Диверсифікація сільської економіки: соціально-економічний ефект//Економіка АПК. 2009. № 4. С. 125–132.
10. Фролов В. И., Агафонова Е. О. Методические подходы к разработке показателей устойчивого развития сельских территорий. URL: <http://lib.usue.ru/resource/free/12/s353.pdf>.
11. Хомич Л. В. Стратегія регіонального розвитку і планування території//Стратегічні пріоритети. 2007. № 4 (5). С. 142–149.
12. Шаптала К. О. Використання європейського досвіду розвитку сільських територій// Все о туризме – Туристическая библиотека. URL: http://tourlib.net/statti_others/shaptala.

Надійшла до редколегії 10.11.2016 р.

УДК 351:342.92

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД АДАПТАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Прилипчук О. В.,

аспірант кафедри державного управління,

Харківський регіональний інститут державного управління

*Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Харків*

Проаналізовано досвід держав, що вступили до Європейського Союзу, у сфері державного управління, адаптацію їхніх національних законодавств до *acquis communautaire*.

Ключові слова: адаптація законодавства, інтеграція, Європейський Союз, держави – члени ЄС, *acquis communautaire*.

Prylypchuk O. V.,

Postgraduate student of Public Administration Department, KRI NAPA, Kharkiv

FOREIGN EXPERIENCE OF NATIONAL LEGISLATION ADAPTATION TO EUROPEAN UNION LAWS

The experience of the countries that joined the European Union in the field of public administration adaptation of national legislation in the *acquis communautaire*.

Key words: adaptation of legislation, integration, European Union, EU Member States, *acquis communautaire*.

Процес європейської інтеграції охоплює дедалі більшу кількість сфер суспільного життя нашої держави. Для країн – потенційних членів Європейського Союзу (ЄС) адаптація законодавства передує всім іншим інтеграційним процесам, оскільки саме завдяки йому досягається наближення національного законодавства до законодавства ЄС. Досвід країн, що вже набули членство в ЄС, є переконливим, оскільки саме подальші хвилі розширення ЄС базуються на масиві правових механізмів, які